

**ТЕРНОПІЛЬСЬКА МІСЬКА РАДА
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА І-ІІІ СТУПЕНІВ № 19
ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ТЗОШ І-ІІІ ст. № 19

Лідія Бачинська
Лідія БАЧИНСЬКА

Освітня програма

Тернопільської загальноосвітньої

школи І-ІІІ ступенів №19

Тернопільської міської ради

Тернопільської області

5-7 класи НУШ

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради школи

(протокол № 1 від 29.08.2024 року)

голова педагогічної ради,

директор *Лідія Бачинська* Лідія БАЧИНСЬКА

Тернопіль 2024

1. Пояснювальна записка.

Тернопільська загальноосвітня школа I-III ступенів № 19 Тернопільської міської ради Тернопільської області є закладом загальної середньої освіти, який діє на підставі Статуту, затвердженого наказом управління освіти і науки Тернопільської міської ради від 18.11.2016 № 521, Ліцензії АА № 139148 на надання освітніх послуг, Правил внутрішнього розпорядку, затверджених на зборах трудового колективу № 2 від 27.08.2022. Заклад підпорядковується управлінню освіти і науки Тернопільської міської ради.

З урахуванням поетапного переходу закладів освіти на здійснення діяльності за новим Державним стандартом у 2024/2025 навчальному році освітня програма Тернопільської загальноосвітньої школи I-III ст. №19 розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 № 463-IX (із змінами), «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» (№7325 від 28.04.2022), «Про забезпечення функціонування української мови як державної», постанови Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898 «Про затвердження Державного стандарту базової середньої освіти», Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205 зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10.11. 2020 за № 1111/35394; розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 № 988 «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року».

Освітню програму в 5-7 класах складено на основі Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.08. 2024 № 1120).

В освітній програмі враховані гарантовані державою права щодо академічної, організаційної, фінансової та кадрової автономії закладів освіти, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

Освітня програма для 5-7 класів ТЗОШ I-III ст. №19 (далі - освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачам освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма:

- відповідає структурі Типової освітньої програми та визначеним нею вимогам до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою Тернопільської загальноосвітньої школи I-III ступенів №19;
- визначає загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі та циклі базового предметного навчання (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання;

- містить навчальний план, складений за додатком 1 до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (розділ3), затвердженої наказом Міністерства освіти і науки від 09.08.2024 № 1120;
- перерозподіл годин (у визначеному типовим навчальним планом обсязі в межах мінімального/максимального навантаження для кожної галузі) між обов'язковими для вивчення навчальними предметами (крім державної мови) певної освітньої галузі;
- містить перелік модельних навчальних програм, що використовуються закладом в освітньому процесі;
- описує форми організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання.

Освітня програма реалізує Стратегію розвитку закладу.

Мета діяльності закладу: розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнівства, формування компетентностей, необхідних для їх соціалізації та громадянської активності, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, продовження навчання на рівні профільної освіти або здобуття професії, виховання відповідального, шанобливого ставлення до родини, суспільства, навколишнього природного середовища, національних та культурних цінностей українського народу.

На реалізацію визначеної мети спрямовані такі завдання:

- забезпечити якість освіти, яка відповідає сучасним освітнім стандартам шляхом модернізації її змісту, створення моделі закладу на основі інтеграції законодавчих змін і концептуальних ідей профільної школи;
- модернізувати ресурсне забезпечення освітнього процесу;
- створити умови для розвитку обдарованих учнів із високими інтелектуальними здібностями;
- працювати над створенням єдиного інформаційного простору;
- постійно працювати над підвищенням професійної майстерності учителя;
- підвищити ефективність управління закладом через упровадження державно-громадського управління освітнім процесом;
- працювати над зростанням конкурентоспроможності закладу на ринку освітніх послуг;
- забезпечити системне використання здоров'язбережувальних технологій в освітньому процесі;
- працювати над модернізацією та удосконаленням матеріально-технічної бази закладу;
- проводити оцінювання результативності роботи через запровадження моніторингу якості освіти (ВСЗЯО);
- виконувати заходи з реалізації Держстандарту;
- зміцнювати співпрацю між усіма учасниками освітнього процесу.

У ТЗОШ I-III ст. №19 у 2024/2025 навчальному році сформовано дев'ять 5-7-их класів НУШ. 7-В клас функціонує як інклюзивний. Варіативна складова індивідуального навчального плану здобувача освіти з ООП

передбачає проведення корекційно-розвиткових занять з урахуванням рекомендацій ІРЦ.

Режим роботи закладу п'ятиденний. Мова навчання – українська.

У 2024/2025 навчальному році протоколом педагогічної ради № 1 від 29.08.2024 визначено таку структуру навчального року:

- І семестр – з 02.09. по 27.12.2024

Осінні канікули – з 26.10. по 03.11.2024

Зимові канікули – з 28.12.2024 р. по 12.01.2025

- ІІ семестр – з 13.01. по 30.05.2025

Весняні канікули – з 22.03. по 30.03.2025

З метою уникнення ризиків, пов'язаних з російською агресією проти України суботні дні будуть використані як робочі в теплі місяці року. Навчальні заняття проводитимуться за таким графіком:

- 07.09. – за 19.12.2024;

- 14.09. – за 20.12. 2024;

- 21.09. – за 23.12. 2024;

- 28.09. – за 24.12. 2024;

- 05.10. – за 25.12. 2024;

- 12.10. – за 26.12. 2024;

- 19.10. – за 27.12. 2024.

2. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Визначаючи вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою, заклад керується чинними нормативними документами у сфері освіти.

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні й учениці, які на момент зарахування (переведення) до закладу, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про початкову освіту).

Визнання результатів навчання здобувачів освіти, які в умовах воєнного стану вимушено виїхали за межі України та повернулися в Україну, здійснюється в порядку, визначеному педагогічною радою закладу, затвердженому протоколом № 1 від 29.08.2024 із урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України (наказ МОН від 02.08.2024 № 1093).
Визнання результатів навчання здобувачів освіти із числа внутрішньо переміщених осіб може бути здійснено на основі довідки або іншого документа, виданого закладом освіти, у якому дитина здобувала освіту за місцем тимчасового перебування. У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких навчальних предметів за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання впродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника створюють комісію, затверджують її склад (голову та членів комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019 № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03.02.2016 за №184/28314.

1. Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-6 класів (адаптаційний цикл базової середньої освіти) та 7 класу (цикл базового предметного навчання базової середньої освіти) відображено в додатку 1 до Освітньої програми. Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями та роками навчання.

Навчальний план для учнів 5-7 класів (Додаток 2) складено за додатком до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (розділ 3), затвердженої наказом Міністерства освіти і науки від 09.08.2024 № 1120.

Відповідно до Порядку поділу класів на групи, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 №128, при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах, класи з наповнюваністю більше 27 учнів діляться на групи при вивченні української мови, іноземних мов, трудового навчання, технологій, інформатики.

5-А, Б, В, 6-Г, 7-А, Б, В класи поділені на дві групи при вивченні української та англійської мови при проведенні уроків з технологій (окремо для хлопців і дівчат). Усі 5-7 класи НУШ поділені на дві групи при проведенні практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів та при вивченні другої іноземної мови (5- А, Б, В класи – французька/польська; 6-В, Г – французька/німецька, 7-А, Б, В, Г – польська/німецька).

З метою подолання освітніх втрат здобувачів освіти з базових предметів навчального плану та відповідно до запитів батьківської громадськості здійснено такий розподіл годин варіативної складової типових навчальних планів:

- 2 години варіативної складової навчального плану в 5-А,Б,В, 6-В,Г, 7-А,Б,В,Г виділено на вивчення другої іноземної мови (німецька, польська французька);
- 0,5 години - на вивчення української літератури в 5-А,Б,В, 6-В,Г, 7-А,Б,В,Г ;
- 0,5 години - на вивчення англійської мови в 5-А,Б,В, 6-В,Г;
- 0,5 години - на вивчення інтегрованого курсу «Пізнаємо при роду» в 5-А,Б,В класах;
- 0,5 години - на вивчення інформатики в 5-А,Б,В, 6-В,Г класах;
- 1 годину - на вивчення технологій в 5-А,Б,В, 6-В, Г класах;
- 1 годину - на вивчення інтегрованого курсу «Пізнаємо при роду» в 6-В,Г класах;

- 1 годину - на вивчення географії в 6-В,Г кл
- 0,5 години - на вивчення інтегрованого курсу «Досліджуємо історію та суспільство» в 6-В,Г класах;
- 0,5 години - на вивчення історії України в 7-А,Б,В,ГГ класах;
- 1 годину - на вивчення інформатики 7-А,Б,В,Г класах;
- 0,5 години - на вивчення алгебри в 7-А,Б,В,Г класах;
- 0,5 години - на вивчення геометрії 7-А,Б,В,Г класах;
- 0,5 години - на вивчення біології в 7-А,Б,В,Г класах.

З метою формування духовних цінностей естетичних смаків здобувачів освіти було виділено 0,5 години варіативної складової навчального плану на вивчення образотворчого мистецтва, 0,5 години – на вивчення музичного мистецтва, 0,5 години для вивчення курсу «Духовність і мораль в житті людини і суспільства» в 5-А,Б,В класах.

Перелік варіантів модельних навчальних програм 5- 7-ті класи

Освітні галузі	Перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Модельні навчальні програми	
Мовно-літературна	Українська мова	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В. Попова Т.Д.) https://drive.google.com/file/d/1DzL9Eu9UXz73oINyRRF12sMT0qvcCLcd/view?usp=sharing Модельна навчальна програма «Українська мова. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.) https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Movno-literat.osv.hal/Ukrayinska.mova.7-9.klas.Zabolotnyy.ta.in.02.08.2023.pdf	Наказ МОН від 12.07.2021 № 795 Наказ МОН від 27.07.2023 № 883
	Українська література	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Архипова В.П., Січкара С.І., Шило С.Б.) https://drive.google.com/file/d/1mZUOTHruXmNJXck7fmtL5bPReQvXwgFR/view?usp=sharing	Наказ МОН від 12.07.2021 № 795

		Модельна навчальна програма «Українська література. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт Заболотний О. В., Слоньовська О. В., Ярмутьська І. В.). https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Movno-literat.osv.hal/Ukrayinska.mova.7-9.klas.Zabolotnyy.ta.in.02.08.2023.pdf	
	Зарубіжна література	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ніколенко О.М. та інші) https://drive.google.com/file/d/1Mkx9cjfzSArRZXd1V56NvhoooTXsX0UP/view?usp=sharing	Наказ МОН від 12.07.2021 № 795
	Іноземна мова (англійська)	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Зимомря І., Мойсюк В. А., Трифан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.) https://drive.google.com/file/d/1QtBRLiTcnKDCcA5JDu0CBL8crUo0DbNv/view?usp=sharing	Наказ МОН від 12.07.2021 № 795
	Друга іноземна мова (польська, німецька)	Модельна навчальна програма «Друга іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Добра О.М., Самойлюкевич І. В., Кіор Т. М., Мацькович М. Р., Глинюк Л. М., Браун Є. Л.) https://drive.google.com/file/d/197vT9KTM6SRSci04yqZY544t8LnIPnUI/view?usp=sharing	
Математична	Математика	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Пихтар М.П., Рубльов Б.В., Семенов В.В., Якір М.С.) https://drive.google.com/file/d/174eWhQpnqib08MSK_0GGucbM5AHZONE/view?usp=sharing	
Природничка	Інтегрований	Модельна навчальна програма «Пізнаємо	Наказ МОН

	курс «Пізнаємо природу»	природу». 5-6 класи (інтегрований курс)»для закладів загальної середньої освіти(авт. Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.) https://drive.google.com/file/d/1ZyHn0xenLSamd4G4nsw2cyFr488aHZU/view?usp=sharing	від 12.07.2021 № 795
	Географія	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 6-9 класи (інтегрований курс)»для закладів загальної середньої освіти (авт. Кобернік С.Г., Коваленко Р.Р., Гільберг Т.Г., Даценко Л.М.	Наказ МОН від 12.07.2021 № 795 (у редакції наказу МОН від 09.02.2022 № 143)
	Фізика	Модельна навчальна програма «Фізика 7-9 класи (інтегрований курс)»для закладів загальної середньої освіти (авт. Кременський Б.Г., Гельфгат І.М., Божинова Ф.Я, Ненашев І.Ю., Кірюхіна О.О.	Наказ МОН від 16.08.2023 № 1001
	Хімія	Модельна навчальна програма «Хімія. 7-9 класи (інтегрований курс)»для закладів загальної середньої освіти (авт. Григорович О.)	Наказ МОН від 27.12.2023 № 1575
	Біологія	Модельна навчальна програма «Біологія. 7-9 класи (інтегрований курс)»для закладів загальної середньої освіти (авт. Балан П.Г., Кулініч О.М., Юрченко Л.П.	Наказ МОН від 06.09.2023 № 1090
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут»5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Шиян О., Волощенко О., Гриньова М., Дяків В., Козак О.,Овчарук О., Седоченко А., Сорока І., Страшко С.) https://drive.google.com/file/d/17MwEgusAhsa_nbw9OaDIoZrM7wYHGZS/view?usp=sharing Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Шиян О. І., Дяків В. Г., Седоченко А. Б., Страшко С. В.) https://mon.gov.ua/staticobjects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Sotsial.ta.zdorovyazberezh.osv.haluz.2023/16.08.2023/Zdorovya.bezpeka.ta.dobrobut.7-9%20klintehrovanyy.kurs.Shyyan.ta.in.16.08.2023.p	Наказ МОН від 12.07.2021 № 795 Наказ МОН від 16.08.2023 № 1001

	«Духовність і мораль в житті людини і суспільства»	«Духовність і мораль в житті людини і суспільства» для 5–6 класів закладів загальної середньої освіти (автори Жуковський В. М., Сіданіч І. Л., Грищук Д. Г., Губеня І. І., Лахман Н. М.) https://drive.google.com/file/d/1fnivgsYNti4mTtrIXkWMiO01UVxXo_bd/view?usp=sharing	Наказ МОН від 12.07.2021 № 795 (у редакції наказу МОН від 09.02.2022 № 143)
Громадянська та історична	Інтегрований курс «Досліджуємо історію і суспільство»	Модельна навчальна програма «Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори Пометун О.І., Ремех Т.О., Малієнко Ю.Б., Мороз П.В.) https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Hromad.ta.istor.osv.hal/Doslidzhuyemo.istoriyu.susp.5-6-kl.intehr.kurs.Pometun.ta.in.14.07.pdf Модельна навчальна програма «Історія України. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Пометун О. І., Ремех Т. О., Гупан Н. М., Малієнко Ю. Б., Серова Г. В.) https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Hr	
Інформатична	Інформатика	Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Морзе Н.В., Барна О.В.) https://drive.google.com/file/d/1leaTWGqRcI5SxsO35VFrTV3ipNaUu5X6/view?usp=sharing Модельна навчальна програма «Інформатика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Морзе Н. В., Барна О. В.) https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/osvitni-programi/modelni-navchalni-programi-dlya-5-9-klasiv-novoi-ukrainskoi-shkoli-zaprovadzhuyutsya-poetapno-z-2022-roku	Наказ МОН від 12.07.2021 № 795 Наказ МОН від 16.08.2023 № 1001
Технологічна	Технології	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти автори Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю.,	Наказ МОН від 12.07.2021 № 795

		Пасічна Т.С, Приходько Ю.М.)https://drive.google.com/file/d/1gpXUwsa1rQ0Zll1v65oXabHRqZLlk5G-/view?usp=sharing Модельна навчальна програма «Технології. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авторки Ходзицька І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.)https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Tekhnolohichna.osvitnya.haluz.2023/16.08.2023/Tekhnolohiyi.7-9%20klas.Khodzytska.ta.in.16.08.2023.pdf	Наказ МОН від 16.08.2023 № 1001
Мистецька	Музичне мистецтво	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л. М., Просіна О. В.)https://drive.google.com/file/d/1MuHajU0pMiPnv7lNWRvu8rrXoMYz6D7H/view?usp=sharing Модельна навчальна програма «Мистецтво. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Масол Л. М.)https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Mystetska.osvitnya.haluz.2023/Mystetstvo.7-9.kl.intehrovanyy.kurs-Masol.12.09.2023.pdf	Наказ МОН від 12.07.2021 № 795 Наказ МОН від 06.09.2023 № 1090
	Образотворче мистецтво	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л. М., Просіна О. В.)https://drive.google.com/file/d/1MuHajU0pMiPnv7lNWRvu8rrXoMYz6D7H/view?usp=sharing Модельна навчальна програма «Мистецтво. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Масол Л. М.)https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.59.klas/Mystetska.osvitnya.haluz.2023/Mystetstvo.7-9.kl.intehrovanyy.kursMasol.12.09.2023.pdf	

Фізична культура	Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори:Баженков Є.В., Бідний М.В., Ребрина А.А., Данільченко В.О., Коломоєць Г.А., Дутчак М.В.	Наказ МОН від 22.08.2024 № 1185

6. Форми організації освітнього процесу та методи навчання

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі. У закладі обладнано приміщення шкільного укриття та створено умови для очного навчання всіх класів. У разі виникнення загрози для життя і здоров'я учасників освітнього процесу заклад організовуватиме дистанційне навчання. За потреби буде організовано індивідуальні форми здобуття освіти (зокрема екстернатну, сімейну (домашню), педагогічний патронаж. Рішення щодо організації освітнього процесу приймається за участю батьків. Якщо батьки не погоджуються з очною формою навчання, вони можуть перевести дитину на індивідуальну форму здобуття освіти. Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року в залежності від безпекової ситуації. Запроваджуватиметься організація освітнього процесу в певному режимі, у тому числі у разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення.

У рамках академічної свободи обрано наступні форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«ігри», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття – це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально - практичних робіт). Оглядова конференція може бути

комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу. Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відеоуроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Організація освітнього процесу не повинна призводити до перевантаження учнів та має забезпечувати безпечні, нешкідливі та здорові умови здобуття освіти. Розклад навчальних занять, розподіл навчального навантаження протягом тижня, тривалість навчальних занять і перерв між ними здійснюється відповідно до вимог Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти (затверджений наказом МОЗ України 25 вересня 2020 р. № 2205, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за № 1111/35394). Тривалість виконання завдань для самопідготовки учнів у позанавчальний час не рекомендується більше 1 години у 5 класах.

У випадку загрози для життя і здоров'я здобувачів освіти та педагогічних працівників через агресію РФ проти України та з метою створення безпечних умов для учасників освітнього процесу, дирекцією закладу приймається рішення про перехід на дистанційне навчання. Для надання якісних освітніх послуг педагога застосовують такі інструменти дистанційного навчання:

GoogleClassroom

Головним в GoogleClassroom є організація спільної роботи, для цього він об'єднує в собі: Google Диск для створення і обміну завданнями, Google

Документи для їх написання, Gmail для спілкування і Google Календар для розкладу. Здобувачі освіти можуть бути запрошені до класу через приватний код, чи автоматично імпортуватися з шкільного сайту. Кожен клас створює окрему папку на Google диску відповідного користувача GoogleDrive, куди подається робота, котру оцінює викладач.

Zoom

Zoom відмінно підходить для відеоконференцій, роботи, індивідуальних і групових занять. Користувачі можуть використовувати додаток як на комп'ютері, так і на планшеті і телефоні. До відеоконференції може підключитися будь-який користувач через посилання або ідентифікатор конференції.

Edmodo

Edmodo - це глобальна освітня мережа, яка допомагає учасникам навчального процесу спілкуватися між собою та користуватися ресурсами, необхідними для повного розкриття свого потенціалу. Edmodo — освітня технологічна платформа, що пропонує комунікацію, співпрацю та можливість тренерської роботи для загальноосвітніх шкіл, коледжів та викладачів. Мережа Edmodo дає вчителям змогу ділитися вмістом, створювати тести, вікторини та опитування, керувати спілкуванням з учнями, колегами та батьками.

Kahoot

Kahoot - безкоштовна платформа для навчання в ігровій формі, яка підходить для будь-якого навчального предмета і будь-якого віку. З його допомогою можна створити тест, опитування, навчальну гру або влаштувати марафон знань. Додаток працює як в настільній версії, так і на смартфонах.

Mentimeter

Mentimeter - онлайн-опитування в режимі реального часу.

Padlet

Padlet - сервіс для спільної роботи та створення віртуальних дошок. Кожен учень може розмістити свою роботу на дошці, а вчитель - прокоментувати і оцінити його роботу.

Learningapps

Learningapps - сервіс для підтримки процесів навчання та викладання за допомогою невеликих інтерактивних модулів. Ці модулі можуть використовуватись безпосередньо як навчальні ресурси або для самостійної роботи.

OnLineTestPad

OnLineTestPad - сервіс для організації і проведення тестування. Один з кращих сервісів для організації тестування.

Wizerme

Wizerme - простий і швидкий інструмент для створення інтерактивних робочих аркушів с завданнями і вправами, в тому числі і на основі відео. За допомогою сервісу можна створювати цікаві дидактичні матеріали по будь-якій темі шкільної програми з використанням текстів, відео, аудіо, зображень, в тому

числі інтерактивних. На платформі сервісу можлива організація спільної віддаленої роботи педагогів зі створення дидактичного матеріалу.

Matific

Matific — це збірник математичних онлайн-вправ, за допомогою яких учні вчаться розв'язувати задачі та критично мислити в процесі пізнання. Matific розроблено командою експертів в області освіти для закріплення учнями концептуального розуміння при вивченні математики у 1-6 класах та підготовці до школи. Matific взаємодіє з учнями через захопливу навчальну платформу, охоплює вашу навчальну програму з математики та дає учням можливість опанувати учнями матеріал в ігровій формі, стимулюючи при цьому мислення.

Оцінювання навчальних досягнень учнів

Оцінювання спрямоване на відстеження навчального поступу учнів в оволодінні ними компетентностями за кожною освітньою галуззю на кожному етапі навчання, встановлення відповідностей між вимогами до загальних результатів навчання, визначеними Державним стандартом, орієнтирами для їх оцінювання і показниками їх вимірювання. Оцінювання передбачає організацію діяльності учнів задля отримання даних про стан досягнення учнями результатів навчання, визначених учителем для певного уроку чи системи уроків з певної програмової теми та розділу на основі освітньої програми закладу. Оцінювання результатів навчання учнів з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану здійснюють відповідно до загальних критеріїв оцінювання та галузевих критеріїв, у яких ураховано характеристики груп загальних результатів навчання відповідної освітньої галузі. Основні функції оцінювання: формувальна (забезпечує відстеження динаміки навчального поступу); констатувальна (забезпечує встановлення рівня досягнення результатів навчання); діагностувальна (надає інформацію про стан досягнення результатів навчання, наявність навчальних втрат, причини виникнення утруднень); коригувальна (надає змогу вчителю відповідним чином адаптувати освітній процес); орієнтувальна (надає змогу відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток); мотиваційно-стимулювальна (активізує внутрішні й зовнішні мотиви до навчання); розвивальна (мотивує до рефлексії та самовдосконалення); прогностична (ставить цілі навчання на майбутнє); виховна (сприяє вихованню в учнів свідомої дисципліни, наполегливості в роботі, працьовитості, почуття відповідальності, обов'язку).

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є формувальне оцінювання, підсумкове оцінювання та державна підсумкова атестація. Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів, визначення їхніх навчальних (освітніх) потреб і скерування освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням встановлених результатів навчання. Формувальне оцінювання результатів навчання здобувачів освіти виконує діагностувальну, коригувальну,

орієнтувальну, мотиваційно-стимулювальну, розвивальну, прогностичну та виховну функції. Воно передбачає використання різноманітних методів збору інформації і повинне відповідати цілям і завданням, які встановлені для конкретного навчального предмета / інтегрованого курсу. Його здійснюють у формі самооцінювання, взаємооцінювання, оцінювання вчителем із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостережень учителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учня і учениці тощо). Підсумкове оцінювання показує результат навчання та розвитку.

Метою підсумкового оцінювання є співвіднесення фактичних результатів навчання, яких досягли здобувачі освіти, з обов'язковими результатами навчання, визначеними Державним стандартом, модельною навчальною програмою за певний період навчання. Підсумкове оцінювання здійснюють періодично. Кількість підсумкових робіт, час їхнього проведення вчитель може встановлювати самостійно. Підсумкові роботи можуть забезпечувати охоплення одного, декількох або всіх груп результатів, визначених у Державному стандарті, у межах вивченого впродовж певного періоду, і мають забезпечувати об'єктивність оцінювання. Підсумкове оцінювання за семестр здійснюють за групами результатів навчання, що передбачені Критеріями оцінювання за освітніми галузями (додаток 2, наказ МОН України 02.08.2024 №1093), з урахуванням різних форм і видів навчальної діяльності. Для формування висновків щодо рівня досягнення обов'язкових результатів навчання за семестр учитель може запропонувати учням: виконати комплексну підсумкову роботу, завдання якої дозволяють установити результати навчання за всіма групами результатів, визначеними в Критеріях оцінювання за освітніми галузями; виконати окремі підсумкові роботи для кожної групи результатів, визначеної у Критеріях оцінювання за освітніми галузями. Відомості, отримані під час підсумкового семестрового оцінювання результатів навчання, застосовують для вироблення навчальних цілей на наступний період. У Свідоцтві досягнень виставляють семестрові оцінки за групами результатів. На підставі оцінок за групами результатів виставляють загальну оцінку за семестр з кожного навчального предмета / інтегрованого курсу навчального плану освітньої програми закладу освіти. Оцінка за семестр може бути скоригованою. Підсумкове оцінювання за рік не здійснюють. Річну оцінку виставляють на підставі загальних оцінок за I та II семестри або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих досягнень учня і учениці протягом року. Річне оцінювання також може бути скоригованим. Результати семестрового та річного оцінювання фіксувати у класному журналі та Свідоцтві досягнень. Результати ДПА записувати у класному журналі та додатку до Свідоцтва про здобуття базової середньої освіти. Державна підсумкова атестація передбачає оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту. Оцінювання результатів навчання учнів здійснюється згідно з вимогами до обов'язкових результатів

навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу. Оцінювання дає інформацію про досягнення результатів навчання на певному етапі освітнього процесу. Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оціночних судженнях. Оцінювання здійснюється за визначеними критеріями, які дозволяють встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягають учні

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента навчального плану. Відповідно до рішення педагогічної ради (протокол №1 від 29.08.2024) результати навчання інтегрованих курсів та курсів за вибором оцінюються за дванадцятибальною системою від 1 до 12. Результати навчання факультативів оцінюються в оцінювальних судженнях. Оцінювання результатів навчання учнівства здійснюється згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу. Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оцінювальних судженнях.

Для забезпечення наступності між підходами до оцінювання результатів навчання здобувачів початкової та базової середньої освіти, на засіданні педагогічної ради колективу від 29.08.2024 (протокол №1), прийнято рішення що у вересні 2024 у 5-их класах оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснювати шляхом використання формульованого оцінювання та супроводжувати вербальною характеристикою з орієнтацією на досягнення учня / учениці (а не на помилки або невдачі). При виставленні семестрової оцінки за I семестр педагог орієнтується на досягнення здобувачів освіти та оцінки, при виставленні річного бала – на оцінки за I та II семестр та особистий поступ здобувачів освіти, а можливу різницю між рівнями результатів навчання у I та II семестрах враховувати шляхом виставлення річної оцінки, що відповідає вищому показнику.

Рішенням педради від 29.08.2024 (протокол №1) обрано першу модель виведення семестрової оцінки й фіксування результатів оцінювання в журналі для 5–7 класів з предметів мовно-літературної, природничої, соціальної і здоров'язбережувальної, інформатичної, мистецької, громадянської та історичної і фізичної культури. Оцінки за семестр виставляють на основі підсумкових робіт (ПР) за однією або кількома групами результатів (ПР ГР1 / ПР ГР2 / ПР ГР3 / ПР ГР4), визначеною / визначених у ДСБСО чи Критеріях оцінювання за освітніми галузями, з урахуванням результатів поточного оцінювання (ПО) за певну групу загальних результатів (ПО ГР1 / ПО ГР2 / ПО ГР3 / ПО ГР4). Під час застосування цієї моделі потрібно враховувати динаміку особистих досягнень учня впродовж семестру.

Для математичної та технологічної галузей обрано другу модель оцінювання. Упродовж семестру вчитель фіксує групи результатів, досягнення за кожною групою результатів і пропонуємо учнівству написати комплексну підсумкову роботу. Робота може охоплювати один чи кілька уроків, проте

головне, щоб нею було оцінено всі групи результатів. У разі відсутності учня на уроці в день проведення комплексної підсумкової роботи, оцінки за групами загальних результатів виставляють, ураховуючи поточне оцінювання впродовж вивчення окремої теми. Оцінки за семестр виставляємо за результатами комплексної підсумкової роботи (КПР ГР1 / КПР ГР2 / КПР ГР3 / КПР ГР4) з урахуванням динаміки особистих досягнень учня / учениці впродовж семестру. Свідченням цього учнівського поступу є поточне оцінювання за певну групу загальних результатів (ПО ГР1 / ПО ГР2 / ПО ГР3 / ПО ГР4).

Якщо рівень результатів навчання учня / учениці визначити неможливо через тривалу відсутність учня / учениці, у класному журналі та свідоцтві досягнень робиться запис «(н/а)» (не атестований(а)).

Під час оцінювання навчальних досягнень важливо враховувати дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності

Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів (вихованців), які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до керівника закладу освіти із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення. Наказом керівника створюють комісію та затверджують графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада навчального закладу. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення цієї комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі / учениці не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання керівник закладу видає відповідний наказ.

Коригування річної оцінки здійснюють шляхом коригування семестрової оцінки за I та/або II семестр відповідно до п.п. 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762 (зі змінами).

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі / учениці, його / її батькам (іншим законним представникам). Відомості, отримані під час підсумкового та, у разі

застосування, проміжного, оцінювання результатів навчання, застосовують у формульованні оцінюванні, зокрема, для вироблення навчальних цілей на

наступний період, визначення труднощів, що постали перед учнем / ученицею, та коригування освітнього процесу.

Річне оцінювання здійснюють на підставі семестрового за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображають у свідоцтві досягнень, яке видають учневі чи учениці щороку.

Для визначення рівня досягнення учнями результатів заклад застосовує Орієнтовну рамку оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти (Додаток 3). У пропонованій Орієнтовній рамці оцінювання навчальних досягнень навчальні досягнення учнів характеризують за чотирма рівнями: початковий, середній, достатній, високий.

Оцінювання учнів, які здобувають освіту за індивідуальною формою.

Оцінювання учнів, які здобувають освіту за індивідуальною формою (екстернат, домашнє навчання) здійснюється відповідно до Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160) наказом Міністерства освіти і науки України від 15.05.2023 № 563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні» та наказу Міністерства освіти і науки України від 13.06.2024 «Про внесення змін у методичні рекомендації щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні»

Для учнів, які одночасно навчаються в школі країни перебування і в закладі освіти України, річне оцінювання буде проведено перед початком наступного навчального року з урахуванням результатів навчання в закладі освіти країни перебування.

Річне оцінювання з предметів, передбачених тільки українськими освітніми програмами, може проводитись із використанням технологій дистанційного навчання і засобів зв'язку.

Здобувачі освіти за сімейною (домашньою) формою проходять підсумкове (семестрове та річне, що здійснюється за результатами семестрового) оцінювання, а також атестацію).

Результати навчання з предметів, передбачених тільки українськими освітніми програмами, (українська мова, українська література, історія України, географія України, захист України, правознавство), оцінюють вчителі ТЗОШ І-ІІІ ст. № 19 Тернопільської міської ради Тернопільської області з використанням технологій дистанційного навчання.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- Кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;

- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Заклад використовує підручники, посібники, що мають відповідний гриф Міністерства освіти і науки України, враховуючи методичні рекомендації МОН, вимоги Положення про електронні підручники, затвердженого наказом МОН України №440 від 02.05.2018 року та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 24.05.2018 за №621/32073.

Обладнання шкільних приміщень відповідає санітарно-гігієнічним вимогам. Навчальні класи і кабінети обладнані меблями згідно з діючими нормативними документами (Державні санітарні правила і норми влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу ДСанПіН 5.5.2.008-01).

Організація роботи навчальних кабінетів у школі здійснюється відповідно до вимог Положення про навчальні кабінети загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженого наказом МОН України №601 від 20.07.2004 року, Положення про кабінет інформатики та інформаційно-комунікаційних технологій навчання загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20 травня 2004 р. № 407, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14 червня 2004 р. за № 730/9329.

Оснащення кабінетів біології, географії, хімії, фізики, математики здійснюється відповідно до Типового переліку засобів навчання та обладнання навчального і загального призначення для кабінетів природничо-математичних предметів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженого наказом МОН України від 22.06.2016 №1704. Під час роботи у кабінетах інформатики, фізики, хімії, біології, навчальних майстернях, спортивній залі на кожному уроці приділяється увага дотриманню учнями правил безпечної роботи, виробничої санітарії й особистої гігієни, навчання учнів безпечних прийомів роботи, ознайомленню із заходами попередження травматизму, проводяться інструктажі відповідно до листа МОН України від 16.06 2014 р. № 1/9-319 «Організація навчання і перевірки знань, проведення інструктажів з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності в загальноосвітніх навчальних закладах».

Додаток 1
до освітньої програми ТЗОШ I-III ст. №19
для 5-7 класів НУШ

**Загальний обсяг навчального навантаження учнів 5-7 класів
у 2024/2025 навчальному році**

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	5 клас	6 клас	7 клас
Мовно-літературна	на тиждень	13	13	11,5
	на рік	455	455	402,5
Математична	на тиждень	4	5	5
	на рік	140	175	175
Природнича	на тиждень	2	4	7,5
	на рік	70	140	262,5
Соціальна та	на тиждень	2	1,5	1

здоров'язберезувальна	на рік	70	52,5	35
Громадянська та історична	на тиждень	1	2	2
	на рік	35	70	70
Технологічна	на тиждень	2	2	1
	на рік	70	70	35
Інформатична	на тиждень	1,5	1,5	2
	на рік	52,5	52,5	70
Мистецька	на тиждень	2	2	2
	на рік	70	70	70
Фізична культура	на тиждень	3	3	3
	на рік	105	105	105
Усього	на тиждень	30,5	34	35
	на рік	1067,5	1190	1225
Додаткові години на вивчення предметів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	на тиждень	7	9,5	6,5
	на рік	245	332,5	227,5
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	на тиждень	31	34	35
	на рік	1085	1190	1225
Гранично допустиме навчальне навантаження	на тиждень	28	31	32
	на рік	980	1085	1120

**ОРІЄНТОВНА РАМКА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ
БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ**

Рівні Категорії критеріїв	Початковий рівень 1 – 3 балів	Середній рівень 4 – 6 балів	Достатній рівень 7 – 9 балів	Високий рівень 10 – 12 балів

<i>Планування та здійснення навчального пошуку, аналіз текстової та графічної інформації</i>	Учень/учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: планує й здійснює навчальний пошук; опрацьовує текстову та/або графічну інформацію	Учень / учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: планує й здійснює навчальний пошук; ставить запитання до змісту навчального матеріалу; опрацьовує й інтерпретує текстову та/або графічну інформацію без істотних змістових і логічних неточностей	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя або інших осіб: планує й успішно здійснює навчальний пошук, не обмежуючись навчальним матеріалом; ставить уточнювальні запитання; використує інформацію з кількох джерел; опрацьовує й логічно інтерпретує текстову та/або графічну інформацію; порівнює інформацію з кількох джерел	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб: планує й успішно здійснює навчальний пошук, не обмежуючись навчальним матеріалом; ставить запитання на з'ясування причинно-наслідкових зв'язків; використує інформацію з різних джерел; опрацьовує й логічно інтерпретує текстову та/або графічну інформацію; аналізує й порівнює інформацію з різних джерел; критично оцінює надійність джерел та й достовірність інформації
<i>Комунікація, зокрема з використанням інформаційно-комунікаційних технологій</i>	Учень / учениця створює короткі усні й письмові повідомлення; відтворює почуту або прочитану інформацію, допускаючи істотні змістові та/або логічні неточності	Учень / учениця створює короткі усні й письмові повідомлення; відтворює почуту або прочитану інформацію без істотних змістових та/або логічних неточностей; презентує результати своєї навчальної діяльності	Учень / учениця створює деталізовані усні й письмові повідомлення; висловлює власну думку й наводить приклади на її підтвердження; презентує результати навчальної діяльності, зокрема з використанням	Учень / учениця створює деталізовані усні й письмові повідомлення; висловлює й логічно обґрунтовує власну думку, наводить приклади на її підтвердження; творчо презентує результати навчальної

			ІКТ (за умови доступності)	діяльності, зокрема з використанням ІКТ (за умови доступності)
<i>Виконання практичних завдань та розв'язання повсякденних проблем із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом</i>	Учень / учениця самостійно або з допомогою вчителя або інших осіб: виконує навчальну дію на рівні копіювання зразка її виконання; розпізнає, називає окремі об'єкти вивчення	Учень / учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: виконує навчальну дію із застосування знань, що охоплюються навчальним матеріалом, за зразком; може порівняти окремі об'єкти вивчення	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб: застосовує знання, що охоплюються навчальним матеріалом, у типових ситуаціях на рівні свідомого вибору, а саме: формулює проблемні питання, пропонує можливі способи виконання завдання або розв'язання проблеми; складає план для виконання / розв'язання відповідно до інструкцій та/або успішно виконує окремі етапи такого виконання / розв'язання; може аналізувати та порівнювати об'єкти вивчення	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб: застосовує знання, що охоплюються навчальним матеріалом, для виконання практичних завдань та/або розв'язання повсякденних проблем у нетипових ситуаціях на рівні свідомого вибору, а саме: формулює проблемні питання, висуває гіпотези; успішно виконує завдання або розв'язує проблему відповідно до інструкцій; обґрунтовує обраний спосіб розв'язання / виконання, спираючись на знання й досвід; може класифікувати й узагальнювати об'єкти вивчення
<i>Рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності</i>	Учень / учениця розпізнає помилки, логічні або змістові неточності в результатах навчальної діяльності після того, як на них	Учень / учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: розпізнає й виправляє окремі	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи	аналізує результати власної

	вказує вчитель	помилки та робить часткові уточнення в результатах навчальної діяльності	інших осіб : успішно виправляє окремі помилки й робить часткові уточнення в результатах власної навчальної діяльності; визначає окремі труднощі, що виникають у процесі власної навчально-пізнавальної діяльності й можливі шляхи їх подолання	навчальної діяльності із застосуванням критеріїв оцінювання, успішно виправляє помилки й робить уточнення; визначає труднощі, що виникають у процесі власної навчально-пізнавальної діяльності, та можливі шляхи їх подолання

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ІНСТРУМЕНТІВ ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ

№	Назва	Опис інструмента
1	Аналіз портфоліо	Перевірка рівня навчальних досягнень за допомогою портфоліо учня. Портфоліо – це підібрані учнем роботи із зазначенням дати, призначення яких – розповісти історію учнівських досягнень або поступу. Портфоліо зазвичай містить особисті роздуми учня з поясненнями, чому обрано ту чи ту роботу і як саме вона показує досягнення цілей навчання
2	Відповідь хором	Учні одночасно усно реагують на певну репліку. Це може бути відповідь на запитання, висловлення згоди чи незгоди із запропонованим твердженням, повторення сказаного вчителем тощо
3	Візьми і передай	Спільна групова робота, яку використовують, щоб поділитися думками або зібрати інформацію від кожного учасника групи; учні записують відповіді, потім передають вправо, додають власну відповідь на іншому аркуші і продовжують, доки їхній папірець обійде всю групу і знову повернеться до них. Потім обговорюють результати в групі
4	Внутрішнє / зовнішнє коло	Учні стають у два кола, внутрішнє та зовнішнє, обличчям одне до одного. Учні, що стоять навпроти, ставлять одне одному запитання по темі, які вони попередньо написали. Зовнішнє коло рухається і утворюються нові пари. Потім процедура повторюється
5	Газетний заголовок	Вигадайте газетний заголовок, який може бути написаний до теми, яку ми вивчаємо. Передайте основну ідею події
6	Гра в кубик	Покажіть 6 запитань до уроку. Об'єднайте учнів у групи по 4. У кожній групі є один кубик. Кожен кидає кубик та відповідає на запитання з відповідним номером. Якщо номер випав більш ніж один раз, учень може доповнити попередню відповідь або кинути кубик ще раз. Відповіді можна записувати
7	Доповни думку	Письмова перевірка розуміння стратегії, коли учні заповнюють пропуски у пропонованому твердженні
8	Есе «хвилинка»	Питання для есе на одну хвилину – це конкретне питання з орієнтацією на очікуваний(і) результат(и) навчання, на яке можна відповісти за одну-дві хвилини
9	Запис у журнал	Учні записують у свій журнал або зошит розуміння предмету, поняття або те, що вони вивчили на уроці. Вчитель переглядає записи, щоб дізнатися чи зрозумів учень певну тему, урок, поняття або вивчене
10	Записні книжки учнів	Інструмент для учнів для відстежування навчального поступу: куди я рухаюся? де я зараз? як туди дістатися?
11	Збір ідей	Учитель ставить запитання або дає завдання. Учні самостійно відповідають на аркуші паперу, зазначаючи не менше трьох думок / відповідей / тверджень. Учні, що завершили, встають. Вчитель звертається до певного учня і просить його поділитися записаними ідеями. Учні викреслюють пункти, попередньо озвучені однокласниками і сідають, коли в них а аркушах закінчилися всі записані ідеї, незалежно від того, чи вони були озвучені саме ними. Вчитель продовжує опитувати учнів, доки сядуть усі

12	З-Х-В та ЗХВ+	Учні відповідають групами, в парах або індивідуально на запитання «Що ми вже знаємо?» (З), «Що ми хотіли б дізнатися?» (Х) та «Що вже вивчили за темою?» (В). Плюс (+) просить учнів класифікувати отримані знання за допомогою концептуальної карти або наочної схеми, яка відображає ключову інформацію. Потім кожен учень записує короткий підсумок (на один абзац) про вивчене
13	Картка на вихід	Це письмові відповіді учнів на запитання на картках, які учням роздають наприкінці уроку, після завершення певного виду роботи, теми тощо
14	Концептуальна карта	Будь-яка можлива форма схематичної наочності, яка допомагає учням побачити взаємозв'язки між поняттями за допомогою побудованих схем ключових слів, що позначають такі поняття
15	Лідер за номером	Учні об'єднуються в групи по чотири і кожному члену групи присвоюється номер. Учитель ставить питання / проблему і всі чотири учні її обговорюють. Вчитель називає номер і відповідний учень у кожній групі відповідає
16	Найзаплутаніший (або найясніший) момент	Це варіант одноквилинки. Можна дати учням трохи більше часу для відповіді на запитання. Запитайте (в кінці уроку або під час паузи, яка утворилася після пояснення теми): «Який найбільш заплутаний момент» сьогоденного заняття?» або «Що вам здалося незрозумілим у понятті «_____»?»
17	Перевірка неправильного розуміння	Учитель надає учням поширені або передбачувані помилкові твердження з певної теми, щодо певного принципу або процесу і запитує, чи згодні вони з цим чи ні та чому. Учні мають дати аргументовані відповіді. Перевірка неправильного розуміння може також застосовуватися у формі тесту з декількома варіантами відповіді або гри «правильно-неправильно»
18	Парфразування	Учні мають висловити власними словами основну ідею уроку чи щойно поясненої теми
19	Підбиття підсумків	Форма роздумів одразу після певного виду роботи
20	Підказка за аналогією	Учні мають сформулювати думку на основі підказки-аналогії: (певне поняття, принцип або процес) _____ виглядає як _____ тому що _____
21	Підсумок А-Б-В	Кожному учневі в класі присвоюється окрема літера алфавіту, а він обирає слово, яке починається на цю літеру та пов'язане з вивченою темою
22	Підсумок або питання на картках	Учитель час від часу роздає картки й просить учнів писати з обох сторін за такими правилами: (Один бік) на підставі вивченого (теми, розділу), опишіть основну велику ідею, яку ви зрозуміли, у формі короткого висновку. (Другий бік) запишіть те, що ви ще не повністю зрозуміли у вигляді твердження або запитання
23	Підсумок одним реченням	Учні просять написати підсумкове речення, яке відповідає на запитання «хто», «що», «де», «коли», «чому», «як» щодо певної теми
24	Підсумок одним словом	Учні мають обрати з-поміж наведених варіантів (або запропонувати самостійно) слово, яке найкраще підсумовує тему
25	Подумай – запиши – обговори в парі – поділися	Учні обдумують відповідь самостійно, записують її, об'єднуються в пари та обговорюють відповідь із партнерами, а потім озвучують її всьому класу

26	Подумай – розкажи в парі	Вчитель ставить учням запитання. Учні самостійно формулюють відповіді протягом визначеного часу, потім повертаються кожен до свого партнера та надають йому відповідь. Вчитель викликає декілька пар на вибір, які озвучують свої відповіді у класі
27	Пригадай – підсумуй – запитай – пов’язи за 2 хвилини (ППЗП2)	За дві хвилини учні повинні <i>пригадати</i> та назвати у правильному порядку найважливіші ідеї, отримані на попередньому занятті; за дві хвилини <i>підсумувати</i> ці пункти одним реченням, записати одне основне <i>запитання</i> , на яке вони хочуть отримати відповідь та знайти одну <i>прив’язку</i> цього матеріалу до основної теми предмету чи курсу
28	Рішення-рішення	Учитель висловлює певну думку, потім просить учнів зайняти сторону, що відповідає їхній думці з цієї теми і поділитися аргументацією. Учні можуть змінювати сторону після обговорення
29	Самооцінювання	Процес, під час якого учні збирають дані про власне навчання, аналізують що саме відображує їхні успіхи в досягненні навчальних цілей та планують наступні кроки
30	Семинар за Сократом	Учні ставлять питання одне одному з певного важливого питання або теми. Питання ініціюють розмову, яка триває як серія відповідей та додаткових запитань
31	Сигнали руками	Учні на прохання вчителя показують визначені сигнали рукою, щоб повідомити про рівень розуміння певного поняття, принципу або процесу: «Розумію _____ і можу пояснити» (наприклад, великий палець вгору). «Ще не зовсім розумію _____» (наприклад, великий палець вниз). «Не впевнений щодо _____» (наприклад, помахати рукою)
32	Скажи щось	Учні по черзі обговорюють у групі певний прочитаний розділ або переглянуте відео
33	Сортування слів	Учням дають набір словникових термінів, які вони сортують за заданими або створеними ними категоріями
34	Спінер ідей	Учитель створює спінер, розділений на 4 сектори з написами «Спрогнозуй», «Поясни», «Підсумуй», «Оціни». Після пояснення нового матеріалу вчитель крутить спінер та просить учнів відповісти на запитання залежно від місця зупинки спінера. Наприклад, спінер зупиняється на секторі «Підсумуй», тоді вчитель може сказати: «Назви ключові поняття, про які щойно йшлося»
35	Спостереження	Учитель готує протокол спостереження із переліком учнів у класі, де буде зазначено, за якими саме очікуваними результатами він буде спостерігати. Рухаючись класом, він спостерігає за учнями, коли вони працюють, і робить необхідні записи та позначки в протоколі спостереження
36	Тестування	За допомогою тестування вчитель перевіряє опанування учнями фактичної інформації, понять. Орієнтовні типи тестових завдань: Декілька правильних варіантів Правильно/Неправильно Коротка відповідь Знайди відповідність Розширена відповідь

37	Трикутна призма (червоний, жовтий, зелений)	Учні дають вчителю зворотний зв'язок, показуючи колір, що відповідає рівню розуміння
38	Усне опитування	Учитель пропонує учням відповідати на запитання, наведені нижче: Чим це схоже на/відрізняється від _____? Які характерні риси/елементи _____? Як іще можна показати/проілюструвати _____? У чому полягає головна ідея, ключова концепція, мораль _____? Як _____ стосується _____? Які ідеї / деталі можна додати до _____? Наведіть приклад _____? Що не так з _____? Який висновок ви могли б зробити з _____? Які висновки можна зробити з _____? На яке питання ми намагаємося відповідати? Яку проблему ми намагаємося вирішити? Що ви можете сказати про _____? Що може статися, якщо _____? Які критерії можна взяти для оцінки _____? Які докази підтверджують _____? Як ми можемо довести / підтвердити _____? Як це можна розглядати з точки зору _____? Які альтернативи _____ слід розглянути? Який підхід/стратегію ви могли б використати для _____?
39	Учнівська конференція	Бесіда з кожним учнем особисто для перевірки рівня розуміння
40	Хрестики-нулики	Набір видів роботи, з яких учні самостійно можуть обирати ті, що можуть продемонструвати їхнє розуміння теми. Набір представлений у вигляді сітки з дев'яти квадратів, схожої на дошку для гри в хрестики-нулики, можна попросити учнів обирати так, щоб зрештою закреслити «три підряд». Завдання можуть відрізнятися за змістом, процесом та результатом і можуть бути адаптовані залежно від глибини знань
41	Хто швидше?	Робота в парі – слухач і ведучий. Обидва знають категорію (тему), однак ведучий стоїть спиною до дошки / екрану. З'являються слова на задану тему, слухач дає підказки, а ведучий намагається вгадати слово. Пара, яка завершила першою, встає
42	Швидкий запис	Попросіть учнів відповідати за 2-10 хвилин на відкриті запитання або твердження
43	Шкала Лайкерта	Учитель наводить 3-5 тверджень, які явно не є істинними або помилковими, але дещо спірними. Мета полягає в тому, щоб допомогти учням подумати над текстом, а потім обговорити його з однокласниками. Наприклад, «Герой (ім'я) не повинен був робити (що саме).» повністю погоджуюся не погоджуюся погоджуюся повністю погоджуюся
44	3-2-1	Учні виконують такі варіанти завдань, визначаючи за прочитаним текстом:

		три речі, які ви дізналися, два цікаві факти, одне питання, що залишилося; три ключові слова, дві відмінності між __, один вплив на __; три важливі факти, дві цікаві ідеї, одне уявлення про себе як учня; три нові терміни, дві нові ідеї, одна річ, яку потрібно обдумати; три питання до тексту (незнайомі слова або незрозумілі ідеї), два прогнози за текстом (що станеться далі, враховуючи вже прочитане), знайдіть один зв'язок у тексті (з тим, що ви вже знали або випробували)
45	Трихвилинна пауза	Трихвилинна пауза дає змогу учням зупинитися, обміркувати певні представлені явища та ідеї, прив'язати їх до вже наявних знань або досвіду та попросити роз'яснень. Я змінив(ла) ставлення до.... Я більше дізнався(лася) про... Мене здивувало... Я почувався(лася)...
46	Є питання, в кого є відповідь?	Учитель робить два набори карток. Перший набір має запитання за певним розділом навчання. У другому наборі містяться відповіді. Учитель роздає картки з відповідями учням, а потім він або учень зачитує класу питання на картці. Всі учні перевіряють свої картки з відповідями, щоб знайти правильну